

Rapport från Bryggrådet

Medlemsmöte måndagen den 3 oktober 2022 i Hartwickska huset,
Sankt Paulsgatan 39 A.

Inledning

Trafikantföreningens ordförande Lars Nyberg hälsade ett 30-tal deltagare välkomna till höstens bryggråd och konstaterade att skärgårdstrafikens framtidsutsikter inte minst avseende replipunkter tagits upp under den politikerutfrågning som föreningen genomförde den 25 augusti. Kvällens sammankomst skulle kretsa kring tre aktuella områden;

- 1) replipunkterna i Skärgården,
- 2) ombyggnadsprojektet Vaxholms hamn samt
- 3) den kommande nya färjeterminalen vid Skeppsbron i Stockholm.

Lars Nyberg framhöll att omsorgen om bryggorna i Stockholms skärgård är en av två viktiga delar i föreningens arbete. Den andra som är inriktad på turlistorna och linjenätet kommer att behandlas vid ett kommande trafikmöte den 23 november. Därefter presenterade Lars Nyberg kvällens första medverkande,

Patrik Cederlöf från Länsstyrelsen.

Replipunktslyftet

Under året har Länsstyrelsen i Stockholms län avslutat ett projekt rörande replipunkterna i skärgården. En detaljerad slutrapport avseende replipunkternas nuvarande tillstånd och utrustning finns tillgänglig på deras hemsida, varför Patrik Cederlöf nöjde sig med att översiktligt kommentera ämnesområdet.

Den sjögående kollektivtrafiken kopplas till stor del till de elva replipunkter som definierades i den tidigare regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, **RUFS 2010** som antogs av landstingsfullmäktige 2010. Det finns förvisso fler punkter där båttrafiken möter den landgående, men projektet har endast tagit sikte på de punkter som omfattas av gällande utvecklingsplan. Det som nu granskats är hur det står till med service, information och tillgänglighet vid replipunkterna vilket redovisas med viss statistik.

Bilden har kompletterats med material från Mobildata som är knutet till Telia. Fördelen är att den statistiken redovisar antalet människor som rör sig på och kring replipunkten, dock ingår där inte utländska mobilabonnemang. Här redovisas alltså inte bara antalet på- och avstigande passagerare i WÅABs trafik, utan även människor som av andra anledningar uppehåller sig vid replipunkterna. Kombinerat ger detta en värdefull information om en replipunkts betydelse i dess närmaste omvärld bland annat avseende ett antal faktorer av betydelse för skärgårdens utveckling såsom boende, skola, arbete och fritid.

Exempelvis redovisades vid en replipunkt under ett dygn 985 besökande, men av dessa nära tusen personer utgjorde endast 85 som berördes av trafiken till eller från replipunkten. På eller kring replipunkten var antalet fastboende cirka 9000.

De fakta som kommit fram genom Replipunktslyftet kommer att vara till nytta då regionen under det kommande året ska ta fram en ny framtåsyftande plan, RUFS 2050. Av det projekt som nu avslutats framgår att mycket bör göras för att

förbättra såväl befintlig service i form av vänthallar, toaletter och förvaringsutrymmen samt skyltning, tidtabeller och annan information. Härtill kommer behov av att tillgodose helt nya behov av viktig samhällsstyrd service till exempel ny och utökad el-infrastruktur inte minst för laddplatser för bilar.

Redan nu kan vi se exempel på utökat kommunalt ansvar och initiativ, exempelvis Värmdö Hamnar som undersökt boendes och företagares behov och önskemål. Med Patrik Cederlöfs egna ord kan en hamn med trafikbrygga mycket väl utvecklas från att vara enbart en replipunkt till att bli en skärgårdsport.

De utpekade elva replipunkterna kopplade till ett antal utpekade kärnöar har nu funnits i 20 år. Under den tiden har servicen vid replipunkterna utvecklats mer eller mindre väl. Frågan blir: Hur går man vidare?

En möjlighet är att regionen känner ett större ansvar och utvecklar sin funktion som part i arbetet med replipunkterna. Den processen kan med fördel genomföras i nära samverkan mellan Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län. Diskussionen kring RUFSS 2050 har redan startat och den som så önskar är välkommen med synpunkter till cederlof@lansstyrelsen.se.

Kajerna i Vaxholm

Kajerna i centrala Vaxholm, Österhamnen, Söderhamnen och Västerhamnen, har uppnått sin förväntade livslängd. **Maria Carlsson** från Vaxholm stads Tekniska enhet informerade om det nu påbörjade arbetet med den omfattande renovering av kajerna som behöver göras de kommande åren.

Arbetet kommer att utföras i tre etapper;

- 1) Västerhamnen och färjeläget,
- 2) Österhamnen mitt emot Kastellet samt
- 3) Söderhamnen, som är den centralt belägna kajsträckan.

Under förberedelserna har staden haft samråd med stadens innevånare, organisationer och företag samt företrädare för besöksnäringen. För att öka allmänhetens intresse för projektet har till exempel en av stadens förskolor fått vara med och illustrera kajprojektet och pensionärsorganisationerna PRO och SPF har haft möten om de nya kajerna, funktion och utformning.

Projektet som genom ett stadsmiljöavtal erhållit 185 Mkr i stöd från Trafikverket påbörjas i Västerhamnen. Där upptäcktes redan vid en inspektion nyligen risk för ras och hösten 2021 uppstod ett s. k. slukhål. Vid Västerhamnsplan kommer det att göras en utfyllnad där det tillkommer en mindre park. Överhuvudtaget kommer kajerna breddas, i Söderhamnen med en kajspånt 2,0 meter utanför nuvarande kaj och i Österhamnen 1,7 meter utanför nuvarande kaj.

Projektet har tidsmässigt flyttats fram ett år men med oförändrat slutdatum 2026. Arbetena kommer att avbrytas under sommarsäsongen juni-augusti. Det kommer att finnas plats för lika många båtar som idag men platserna kommer att disponeras något annorlunda. I samband därmed kommer öbornas antal platser att öka i Österhamnen. Frågan om utrymme för båtmackarna kommer dock att aktualiseras först när renoveringarna är avslutade och hanteringen av gods i inrikes sjöfart bör följas upp. Vädskydd för skärgårdstrafiken har ritats in medan

det är regionens sak att sörja för bygget av eventuella väntsalar. Därutöver återstår att närmare se över tillgängligheten till exempel vid hotellhörnan liksom vinterunderhållet samt behovet av skyddsräcken och parkeringsplatser. För ytterligare information om tidplan, detaljplaner och illustrationer hänvisas till mejadressen kansliet@vaxholm.se.

Nya färjeterminalen vid Skeppsbron i Stockholm

I samband med bygget av det moderna Slussen har Djurgårdsfärjornas tilläggsplats vid Ränthästartrappan flyttats norrut längs Skeppsbron och ligger nu cirka 100 meter närmare Slottsbacken. **Vilhelm Lindvall** från Region Stockholm redogjorde för planerna på en helt ny, flytande färjeterminal för skärgårdsbåtar, pendelbåtar och Djurgårdsfärjan med lokalisering nära Slussenbron.

Terminalen som ska invigas 2025 är en stor investering i en ny knutpunkt och en modernisering för Stockholm och dess sjötrafik. Antalet trafikanter beräknas bli mer än 2,9 miljoner per år fördelade på två lägen för Djurgårdsfärjorna och två för WÅAB och övriga skärgårdsrederier.

Fem spärar ska betjäna färjetrafikanterna på en yta av 500 kvm. På den ska även inrymmas toaletter och annan service.

Region Storstockholm kommer genom SL att stå för bygget, marken hyrs av staden. Terminalen kommer erbjuda trafikanterna ett bekvämt sätt att resa med klimatsmarta färjor och skärgårdsbåtar, moderna fartyg med hög komfort. Lars Nyberg framförde trafikantföreningens förhoppning om god tillgänglighet för cyklister samt en nära och bekväm koppling till busshållplats.

Efter att det givits möjlighet till några korta frågor tackade Trafikantföreningens ordförande Lars Nyberg de tre presentatörerna för deras medverkan och den talrika publiken för visat intresse och avslutade mötet.